

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 24. maj 2024.godine

RTS- Nastavlja se akcija besplatnih preventivnih pregleda, uključena i provera dece

RTS- Program transplantacija gotovo zaustavljen u Srbiji – čekajući novi zakon više od 2.000 ljudi na listi čekanja

RTS- Zaposleni u Apotekarskoj ustanovi u Kraljevu ne odustaju od zahteva

DNEVNIK- KRV U URINU je alarmantan SIMPTOM Ako se na vreme otkrije rak mokraćne bešike je IZLEČIV; Jedan od najmalignijih tumora koji postoji

POLITIKA- Od mladeža do melanoma

POLITIKA- Testiranje na HIV i druge polne infekcije

Nastavlja se akcija besplatnih preventivnih pregleda, uključena i provera dece

Ministarstvo zdravlja saopštilo je da u nedelju, 26. maja nastavlja akciju besplatnih preventivnih pregleda građana, a po prvi put i dece, u cilju rane dijagnostike i promocije prevencije.

Fizijatrijski pregledi dece predškolskog i školskog uzrasta biće organizovani od 8 do 17 sati u svim zdravstvenim ustanovama, kojima će biti pregledani kičma, stopala i celokupni lokomotorni sistem, navodi se u saopštenju.

Svi građani, takođe, u istom periodu mogu bez zdravstvenog osiguranja, zakazivanja i uputa u nekoj od 200 zdravstvenih ustanova mogu da provere krvnu sliku i hormone štitaste žlezde, izmere krvni pritisak, obavie pulmološki pregled i urade tumor markere prostate.

Ministarstvo navodi da će svakom građaninu starijem od 50 godina i sa pušačkim stažom dužim od 30 godina biće obavezno urađen i rentgen pluća.

Pacijenti kod kojih se uoče nepravilnosti prilikom pregleda ili u rezultatima, biće u toku naredne nedelje upućivani na dalju dijagnostiku i preglede.

Protekle nedelje je 23.000 građana obavilo preventivne preglede, a kod njih 1.800 uočene su zdravstvene nepravilnosti i poslani su na dalju dijagnostiku i lečenje, podseća Ministarstvo.

Apelovalo je, takođe, na roditelje dece predškolskog i školskog uzrasta, koja usled nedovoljno fizičke aktivnosti i uvećanja vremena koje provode ispred ekrana mobilnih telefona, sve češće imaju probleme lokomotronog sistema, odnosno kičmenog stuba.

Lista zdravstvenih ustanova koje učestvuju u akciji sa vrstom pregleda koji će biti obavljani u svakoj ustanovi biće istaknuta na zvaničnoj internet stranici Ministarstva zdravlja.

Program transplantacija gotovo zaustavljen u Srbiji – čekajući novi zakon više od 2.000 ljudi na listi čekanja

U prvih pet meseci ove godine u Srbiji su urađene dve transplantacije, u Bosni i Hercegovini sedam, a u Hrvatskoj 50. Izmene zakona, koje je pripremila Ministarstvo zdravlja, nisu usvojene u prethodnom sazivu parlamenta. Na čekanju je zakon, ali i više od 2.000 ljudi koji čekaju na transplantaciju organa.

Ivana Jović, majka šestogodišnje devojčice i predsednica Udruženja "Donorstvo je herojstvo", jedna je od dvanaestoro naših građana koji su tokom prošle godine prikupljali novac da odu na transplantaciju u inostranstvo.

"Hvala bogu ja sam pre osam meseci transplantirana. Nažalost, ne u našoj zemlji, nego u Belorusiji, ali kako god, ja sada imam mogućnost za razliku od Bilje, Tanje, Cece da popijem vodu. Ovo je količina koju možete da popijete za ceo dan kada ste na dijalizi, ja sada imam taj luksuz. Moj kvalitet života je mnogo, mnogo bolji. Moja ćerka ima šest godina, mi smo samo jednom bili na moru zbog moje dijalize, nismo mogli, jer je dijaliza preskupa", navodi Ivana.

U Srbiji program transplantacija gotovo potpuno zaustavljen

Ne zna se broj onih koji nisu više sa nama zbog toga što je u Srbiji program transplantacija gotovo potpuno zaustavljen. Prema rečima i onih koji su na listi čekanja, ali i onih koji učestvuju u programu transplantacije, situacija nikada nije bila teža.

"Nakon pandemije koronavirusa, gde je ogroman broj anesteziologa bio upućen u borbu sa virusom, nismo mogli da radimo program. Odmah nakon toga je Ustavni sud osporio odredbe koje su regulisale pristanak i uzimanje organa i posle se desila tehnička vlada", ističe dr Aleksandra Vlačić, direktorka Uprave za biomedicinu Ministarstva zdravlja.

Kada će biti izrađeno novo zakonsko rešenje

U narednom periodu trebalo bi definisati članove zakona koje je Ustavni sud proglasio neustavnim, i novo zakonsko rešenje što pre uputiti na usvajanje.

"Država ima resurse, radila je presađivanje organa, postoje zdravstvene ustanove i prosto bi bilo jako nužno da se uredi taj pravni okvir. Ovo je, koliko ja shvatam, jedan od poslednjih vidova lečenja koji vam omogućava da nastavite svoj život", poručuje Mirjana Kecman, pomoćnica Poverenice za zaštitu ravnopravnosti.

Vladica Ilić iz Beogradskog centra za ljudska prava smatra da bi bilo najispravnije zakonom ostaviti mogućnost građanima da se izjasne o doniranju bilo na pozitivan, bilo na negativan način.

"Imaćemo manje situacija u kojima ćemo se baviti time da neki članovi porodica pretpostavljaju šta je neko mislio, želeo, nije želeo, i da dovodimo u situaciju članove porodice u jednom takvom trenutku da se oni pitaju šta oni o tome misle ili šta žele", dodaje Ilić.

Za razvoj programa zaveštanja i darivanja organa neophodna je sinergija i države i zdravstvenog sistema i građana i medija i predstavnika verskih zajednica, jer statistika pokazuje da su mnogo veće šanse da nam tokom života zatreba transplantacija nego da budemo davalac organa.

Zaposleni u Apotekarskoj ustanovi u Kraljevu ne odustaju od zahteva

U Kraljevu je u toku protest zaposlenih u Apotekarskoj ustanovi zbog odluke Grada da privatizuje tu ustanovu i objekte njihovih apoteka izda privatniku. Takva odluka gradskog Veća je i tačka dnevnog reda današnjeg redovnog zasedanja Skupštine Grada.

U skupštinakoj sali su samo odbornici vladajuće koalicije SNS i SPS, opozicioni odbornici su u skupštinskom holu.

Zaposleni u Apotekarskoj ustanovi u Kraljevu ne odustaju od zahteva

Na predhodnih šest zakazanih zasedanja na zahtev opozicije, sednice su odlagane zbog bojkota većinske koalicije.

Zaposleni Apotekarske ustanove Kraljevo podneli su i zahtev Gradskoj upravi da im obezbedi overivače potpisa za referendum o tome da li građani žele da imaju samo privatne apoteke.

Peticiju za obustavu odluke o privatizaciji Apotekarske ustanove potpisalo je više od 18.000 građana Kraljeva.

Apotekarska ustanova Kraljevo pokriva potrebe građana Kraljeva, Vrnjačke Banje i Raške sa 99 diplomiranih farmaceuta i farmakologa.

Odlukom gradskog veća u zakup na 10 godina se daje osam apoteka u centru Kraljeva.

ДНЕВНИК

KRV U URINU je alarmantan SIMPTOM Ako se na vreme otkrije rak mokraćne beške je IZLEČIV; Jedan od najmaligijih tumora koji postoji

Predstavljanjem murala "Slušaj svoju bešiku" Srbija se priključuje Svetskom mesecu borbe za podizanje svesti o raku mokraćne beške, u organizaciji Foruma pacijenata Srbije porukom da ni jedna bolest ne bi trebalo da ostane zanemarena i zaboravljena.

- U Srbiji na godišnjem nivou oboli oko 2.500 ljudi, dok bitku izgubi oko hiljadu. Zato želimo da skrenemo pažnju ljudima, da se kada prepoznaju simptome i obrate lekaru - rekla je Gorica Đokić iz Foruma pacijenata Srbije.

Prema podacima Evropskog udruženja urologa, rak mokraćne beške je peti najčešći tumor u Evropi, sa više od 200.000 obolelih svake godine, međutim, prema njihovom istraživanju, čak šest od 10 odraslih ispitanika ne znaju za ovu vrstu raka ili ne znaju koliko može da bude ozbiljan, dodala je ona.

- Krv u urinu je alarmantan simptom, ali i sve ostale smetnje pri mokrenju mogu biti alarm da se ljudi jave svom lekaru na vreme - rekla je Đokić.

Ako se rak mokraćne beške otkrije na vreme, u početnoj fazi, petogodišnje preživljavanje je i do 97 odsto.

- Ne smemo da zaboravimo da je ovo jedan od najmaligijih tumora koji postoji, i da je zato pravovremena dijagnostika od izuzetne važnosti. Želimo da informišemo javnost i podstičemo na odlazak na preventivne preglede

i podsetimo na zdrave stilove života. Borba za podizanje svesti ovoj bolesti, ali i borba za savremne imunološke terapije mora da bude konstantna, što svakako poboljšava zdravestni ishod pacijenta - produžava život i omogućava dostojanstveniju borbu sa ovom bolešću - rekla je Đokić.

Mural "Slušaj svoju bešiku" nalazi se na adresi Radnička 3 u Beogradu i kreiran je kako bi se skrenula pažnja javnosti o raku mokraćne bešike bolesti i njenom glavnom simptomu, hematuriji, ranom dijagnostikovanju i kako bi se uvođenjem savremenih terapija poboljšao kvalitet života pacijenata.

- Ova bolest često ne bude otkrivena na vreme, jer pacijenti ne prepoznaju ili zanemaruju simptome. Potrebno je da se govori o raku mokraćne bešike kako bi se bolest otkrila što ranije, a naši pacijenti dobili pristup savremenim načinima lečenja. Procenjuje se da će broj novootkrivenih slučajeva u narednih 20 godina u svetu porasti za oko 60 posto - rekla je Đokić.

ПОЛИТИКА

Od mladeža do melanoma

Udruženje pacijenata obolelih od melanoma (UPOOM) organizovalo je večeras u Opštini Zemun tribinu povodom obeležavanja Meseca borbe protiv karcinoma kože.

Na tribini je predstavljena knjiga „Od mladeža do melanoma” u kojoj su pacijenti oboleli od ove bolesti napisali svoja iskustva u borbi protiv ove bolesti, a o simptomima i lečenju govorili su ugledni dermatolozi.

Kako je istakla dr Jelena Janković, pomoćnica ministra zdravlja, saradnja sa ovim udruženjem pacijenata je na svakom sastanku sve bolja. Mi smo dobro i pažljivo slušali njihove zahteve. Ne samo da smo ispunili njihove zahteve već smo otkrili i nove izazove koje Ministarstvo zdravlja treba da sprovede.

Prvi izazov je bio da sa lekarima, ekspertima u ovoj oblasti, sprovedemo akcije besplatnih pregleda i ranu dijagnostiku. Možemo da radimo i na obuci lekara opšte prakse koji će imati osnovno znanje da pregledaju pacijenta i ako uoče promenu upute ga na dalju dijagnostiku. Cilj nam je podizanje svesti ljudi o štetnom uticaju sućevih zraka na kožu i da je neophodno zaštititi se.

Bitno je da ukažemo i na posledice nepravilnog uticaja solarijuma. Boravak u solarijumu je zabranjen za mlađe od 18 godina i mi ćemo tu pojačati kontrole i ukazati na štetne efekte čestog korišćenja solarijuma, a sve u cilju prevencije – naglasila je dr Janković.

Savo Pilipović, predsednik udruženja, naglasio je da su glavni ciljevi prevencija, rana detekcija i lečenje melanoma.

-Želimo da pošaljemo poruku građanima da ne treba da idu u solarijume i da ne treba da se sunčaju, da odmah posete lekara čim uoče nešto na svojoj koži čega ranije nije bilo, ili ako neki mladež počne da menja boju ili oblik. Ne treba da se plaše već da traže savet od dermatologa. Istovremeno, želimo obolelima od melanoma da ispričamo šta postoji od terapija kojima mogu da se leče i kome treba da se obrati – istakao je Pilipović.

Od melanoma u Srbiji godišnje oboli oko 700 ljudi, a od svih karcinoma kože oko 7.000 građana.

ПОЛИТИКА

Testiranje na HIV i druge polne infekcije

U toku je Evropska nedelja testiranja, u kojoj su pojačane aktivnosti informisanja i testiranja na HIV i druge polne infekcije. Iako je testiranje dostupno tokom čitave godine u svim zavodima i institutima za javno zdravlje, statistike ukazuju da mali broj ljudi koristi tu mogućnost da proveri svoj HIV status, istakao je Bratislav Prokić, predsednik Nacionalnog centra za seksualno i reproduktivno zdravlje „Potent”.

Ovaj centar otvara vrata svojih savetovališta za sve građane koji žele da bez zakazivanja, besplatno i anonimno obave testiranje na HIV i dobiju rezultat za samo 15-20 minuta.

U Beogradu se testiranje obavlja danas do 16 časova, a u petak od 17 do 20 časova, na adresi u Ulici Miloša Pocerca 30.

U Kragujevcu će biti u petak, 24. maja, od 17 do 20 časova, na u Ulici Vojvode Putnika 58b, a u Nišu u subotu, 25. maja, od 17 do 20 časova, u Ulici Stevana Nemanje 69.

Rano otkrivanje i lečenje HIV-a savremenom terapijom omogućava neskraćen i kvalitetan život, zdravo potomstvo i sprečava dalji prenos virusa seksualnim putem.

Pored testiranja, građani mogu dobiti relevantne informacije i odgovore na pitanja i nedoumice u vezi sa seksualnim i reproduktivnim zdravljem, a u slučaju pozitivnog rezultata i svu neophodnu podršku.